

## ఓటమి గెల్లిన వేళ

**పు**ట్టగోచీ పెట్టుకొని, పేడ కళ్లు ఏరుతున్న నాటినుండి చూస్తోంది దాలి - ఆ దృశ్యాన్ని. పశువుల మందలు వెళుతూ వుంటాయి గోర్ల లోంచి. పేడతట్టలు పట్టుకొని ఓ అరడజనుమంది గుంటలు పశువుల వెనకాతలే నడుస్తుంటారు.

అవి వేసే పేడకోసం బోలెడు జట్టీలు. కాని అవి ఒక్క క్షణమే, మళ్ళీ అంతా మామూలుగా, ఏమీజరగనట్టు కల్చిపోతుంటారు. గోచీలు, చింపిరితలలు, మట్టికొట్టుకుపోయి, ఎండలకు వానలకు మాడి మసకబారిపోయిన శరీరాలు - ఆ పేడగుంటల్ని, పశువులకాపర్లనీ చూస్తూంటే - వీళ్లు మనుషులేనా అనిపిస్తుంటుంది. ముఖ్యంగా చౌదరిగారి లోగిల్లోకి వచ్చిపోయే నాజాకైన మనుషుల్ని, వారి ఖరీదైన బట్టల్ని గమనించినప్పుడు మరింతగా అనిపిస్తుంది.

ముందుకు సాగుతుంటుంది మంద. గోర్లలోని ఎర్రమట్టి గోధూళిగా పైకి లేచి పారదర్శకమైన వస్తువు ద్వారా ప్రపంచాన్ని చూస్తున్న అనుభూతిని కలిగిస్తూ వుంటుంది. పేడగుంటలూ, వాళ్ల తట్టలూ స్పష్టాస్పష్టంగా కనిపిస్తూ వుంటాయి. గోర్ల మలుపు తిరిగే జాగా దగ్గరవుతూ వుంటుంది. మలుపు తిరిగే తిరగ్గానే ఎవరూ వూహించని రీతిలో, చూసే వాళ్లని సంభ్రమాశ్చర్యాల్లో ముంచే రీతిలో - దర్శన మిస్తుంది చౌదరిగారి కొత్త భవంతి. కాంక్రీటు శ్లేబ్ నిర్మాణమే అయినప్పటికీ బంగళా పెంకుతో నిర్మించిన భవంతిలా భ్రమకలిగించే సుందరమైన మోడర్న్ బిల్డింగు. గుడిసెల్తప్ప వేరోటి తెలియని గొడ్లకాపర్లకీ, పేడ గుంటలకీ అదేదో దేవేంద్ర భవనంలా కనపడ్డంలో ఆశ్చర్యం లేదు. అందుకే గోర్ల మలుపులో భవంతి కళ్ల పడగానే, వాళ్ల నడకలు మందగించిపోతాయి, భవంతిని మరోసారి మరోసారి తదేకంగా చూసే ధ్యాసలో. ఎకరన్నర స్తలంలో నిర్మించిన బంగళా. బంగళా చుట్టూ రకరకాల మొక్కలు. లోపలికి చొరబడ్డానికి వీలేకండా మాంచి పకడ్బందీగా కట్టిన యినప ముళ్ల తీగ.

మంద ముందుకి సాగుతూనే వుంటుంది. కాని గుంటలంతా నాలుగడుగులు వెనక్కి దిగబడిపోతారు. దిగబడి లోపలున్న స్వర్గాన్ని చూస్తుంటారు కళ్లార్పకుండా.

భవంతి పోర్టికోలో ఖరీదైన కార్లు. మడతలు నలగని బట్టల్తో, వేళ్లనిండా వుంగరాలతో, నునుపైన శరీరాలతో ఎవళ్లెవళ్లో పెద్దమనుషులు నిత్యం వస్తూంటారు చౌదరిగార్ని కల్చుకోడానికి. వాళ్లతో కరచాలనాలు చేస్తూ, చిరునవ్వులు చిందిస్తూ, నెమ్మదిగా పలకరిస్తూ, ఎద్వరయిజ్మెంటు

ఫిగర్లా నీట్గా పుల్ సూట్లో కనిపిస్తుంటారు వీరేంద్ర చౌదరిగారు. ఆయన తెలుగువాడే కాని యాసగా మాట్లాడతాడు తెలుగుని. తమిళ రాష్ట్రంలో స్థిరపడిన తెలుగు పారిశ్రామికవేత్త వాళ్ల నాన్నగారు. అక్కడనుండి యితగాడు ఆంధ్రదేశంలోని యీ మారుమూల వెనకబడిన జిల్లాకి, అందులోనూ వూరూ పేరూ బొత్తిగా లేని యీ కుగ్రామానికి తరలివచ్చి, గ్రానైట్ పరిశ్రమని స్థాపించి, కొండల్ని పిండి (చేస్తూ), డబ్బు సంపాదిస్తున్నాడు పుష్కలంగా.

“వూరవతల బయలు జాగాలో మేడ కట్టుకొని వుంతన్నాడుగదా -రాత్రిల్లప్పుడు బయింవెయ్యిదేట్!” అని ఆశ్చర్యపోతూ వుండేవాళ్లుపశువుల కాపరి గుంటలు, కంచె దగ్గర నిలబడి భవంతిని తదేక ధ్యానంగా చూస్తూ వాళ్లల్లో కాస్త పెద్ద వయస్సున్న కుర్రాడొకడు, తన సహచరుల అజ్ఞానానికి నవ్వి యిలా వివరణ యిచ్చేడు: “మీకు తెల్లేట్రా, ఆలోగిల్ల నాలుగు బేపులున్నాయని, (dogs). అందల మరీ ముక్కెంగ కరిబేపి (black dog) ఒకటున్నాది సూసినా, అదొక్కటే సాలు, లోపల కడుగెట్టినోడ్డి సంపితినీనానికి.”

“అదన్నమాట! బయింనేకంట కాపలాకి కుక్కలున్నాయి. ఆటికి తోడుకాకీబట్టల్తోడిగి,టుపాకీ సేత్తోపట్టుకుని గేటుకాడ గుర్కావోచేమేను తైనాతు కూకోనె వుంటాడు, ఈగనైనా లోపలికి పోనివ్వకంటసుస్తూ” అని సంతృప్తిపడి తలలూపుతారు వింటున్నవాళంతా.

మిగిలిన గుంటలందరి ఒకధ్యాసయితే, దాలిగుంటది మరోధ్యాస. “ఎన్ని మెక్కలో,ఎన్ని పూవ్వలో” అని మూతిమీదవేలువేసుకుని, ఆశ్చర్యపోతూ అలానిలబడిపోతుంది దాలి ఆబగా,ఆశగా లాలనగా ఆపువ్వల్ని చూస్తూ; జారిపోతున్న గోచీ, చింపిరిజుట్టు, చేతిలోపేడతట్ట వుంటేనేంగాక, దాలిమాత్రం చక్కనిచుక్క. దానికి గాని స్తానంపోసి, మంచి బట్టల్తోడిగి, జుట్టుదువ్వి,బోట్టుపెట్టి - కంచీకివతల నిలబెడితేనా - అంత అందమైన తోట దిగాలు పడి, చిన్నబుచ్చుకుని వుండదూ దాలినైపు చూసి! అయితే అటువంటి పరిస్థితి లేదుకనుక పువ్వల్లే సైచెయ్యి - అంచేత అవి గర్వంగా చూస్తుంటాయి దాలినైపు, ఆ పువ్వల్ని ఆరాధిస్తున్నట్టుగా చూస్తుంటుంది దాలి.

“ఏటే, పేడ మరింటి కొట్టి కెల్లవా? సిల్లంగెట్టి దాన్లా అలారోజా అపువ్వల్ని సూస్తుంటావు కదా - ఏటోస్తాదేనీకు” అని తతిమ్మా పేడగుంటలు దాలిని హెచ్చరిస్తూ వుంటారు, దాలిని మళ్లీ యీ లోకం లోకి తేవడానికి. పేడని పోగు చెయ్యండం కంటేమరింత ముఖ్యమైన విషయం వాళ్ల వూహాకి తట్టదు. అంచెత దాలి బాధ వాళ్లకి అర్థం కాదు ...

దాలితండ్రి కోనారికి ఓ గుడిసుంది. చౌదరిగారి భవంతిని మెయిన్ రోడ్డుకు కలిపే గోర్జమొగనె వుంది వాడి గుడిసె. దాని ముందు ఓ రెండు దోసిళ్ళ ఖాళీజాగా వుందో, లేక దాలేదాన్ని ఆక్రమించి తన స్వాధీనం లోకి తేచ్చుకుందో తెలీదు. కానీ గుడిసెముందున్న ఆ కాస్త జాగాని శుభ్రం చేసి, నాలుగంటే నాలుగే బంతి మొక్కల్ని నాటింది. ఆ నాలుగు బంతి మొక్కలూ నాలుగు రకాల బంతిపూలని పూస్తుండేవి. అంతంత పెద్దవిగా, అంతంత నిండుగా, అంత అందంగా పూచే బంతి పూలని ఆ పల్లెటూరి జనాలు ఏనాడూ చూసి వుండలేదు.

“సూడేసోదైం (చోద్యం)- ఆ దాలి గుంట గుడిసి ముంగట బంతిపూలు సూసినా? అనాటి అందంవైన పూవులు మన మడకలంట ఏనాడేన పూచినాయేటీ? ఎరువులూ, గుండలు బస్తాలకి బస్తాలు జల్లిపిస్తాడు కదా - అనాటి సౌదరిబాబు యింటిముంగట్ల పూసిన బంతి పువ్వులన్నీ గుంట పువ్వులే. మరీగుంటపాప యేటేస్తందో ఏటోగాని” అని ఆశ్చర్యపడుతూ వుండేవారు, గుడిసెముందునుండి నీళ్లకి వెళ్లే ఆడంగులు, వాళ్ల మాటలు విని మురిసి పోయేది దాలి. “చౌదరి బాబు గారింట్లో కంటే తన ముంగిట్లో పూచిన పూలే బాగున్నాయట!! ఎవరికి తెలుసు ఆ మొక్కలికి పో సె ప్రతినీటి చుక్కని తన అనురాగామృతంతో రంగరించి మరీ పోస్తోందని!

☆☆☆

కాలం చకచకా నడుస్తోంది. చౌదరిగారి సామ్రాజ్యం విస్తరిస్తోంది అలా అలా. గ్రానైట్స్ పేక్టరీ పక్కనే రాయిక్రషర్ మిల్లు.. పలకలకి పనికిరాని రాళ్లు క్రషర్స్ నోట్లో పడి, కరకర నమలబడి కాంక్రీటుకి అనవసరమైన చిప్స్ గా మారిపోతున్నాయి. చేత్తో రాళ్లని కొట్టేవాళ్లు వాళ్ల వృత్తులు పోవడంతో చౌదరిగారి క్రషర్స్ దగ్గర కూలీలుగా చేరారు. చుట్టూ మరికొన్ని మిల్లులు లేచేయి. దానివల్ల ఎటుజూసినా ధూళి, పొగ, శబ్దకాలుష్యాలే. ఆ పొగల మధ్యని మాడుతున్న శలభాల్లా కూలీలు.

మిల్లుల్లో ఆగిపోకండా. చౌదరిగారు రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ లో కూడా అడుగు పెట్టారు. వూరిచుట్టూ వున్న పొలాలు ఏనాడూ పంటల్ని పెద్దగా పండించిందిలేదు, వర్షాధారాలు అవడంవల్ల. చౌదరి గారు ఏక మొత్తంలో యీ పొలాలన్నింటినీ బక్క రైతెల్నుండి కొనేసి, యిళ్ల స్తలాలకింద లేఅవుట్లు చేసి అమ్ముతున్నారు. గ్రామానికి దగ్గర్లో వున్న పట్నంలో నిలబడ్డానిక్కూడా జాగా దొరకని పరిస్థితి వుండేమో - అక్కడ్నుంచి వచ్చిన జనాలు ఎగబడి చౌదరిగారి లే అవుట్ స్తలాలు కొనుగోలు చేస్తున్నారు. పొలాల్ని అమ్మివేసుకున్న రైతులు కూడా ఆయన ఎస్టేట్ లో కూలీలుగా కుదురుకున్నారు.

☆☆☆

దాలి పేడ పోగుచెయ్యడానికి వెళ్లడం మానుకుంది. అదిప్పుడు చిన్న పిల్లకాదు కదా! పసి వయస్సులోనుండీ అది రూపసే, కాని వయసుతోపాటు కొత్తగా పరుగెత్తుకొచ్చిన అందచందాలు అన్నీ యిన్నీ కావు, దాని వైపు చూస్తే చాలు దానిని చూసిన కళ్లతో, మళ్లీ మరీ దేన్నీ చూడాలని అనిపించదు.

దాలి తన పాత అలవాటుని మార్చుకో లేదు. రోజూ కాకపోయినా, అప్పుడప్పుడు గోర్ల రోడ్డు మీదుగా ధీమాగా, నింపాదిగా, ఓ మహారాణిలా నడిచి వెళుతుంది చౌదరిగారి భవంతి దాకా. గోర్లని యిప్పుడు చౌదరిగారు తారురోడ్డుగా మార్పించేయడంవల్ల, పూర్వం రోజుల్లో కనిపించే గోధూళి దృశ్యం అదృశ్యమైపోయింది. పశువుల్ని కూడా ఈరోడ్డున వెళ్లకుండా కట్టిడి చేసారు. దాలి చిన్నప్పటి రోజుల్లో అయితే గోధూళి పొరల్లోంచి కనిపించే ఆయన భవనం ఏదో

స్వప్న భ్రాంతిని కలిగిస్తున్నట్టేది. ఇప్పుడదంతా సోయి, ఆ బంగళా భయంకరంగాను, కాపలాకుక్కలు కాలభైరవాల్లాగనూ కనిపిస్తుంటాయి వుండుండి. అయితే, దాలికివేమీ పట్టవు. దాని దృష్టల్లా పూలమళ్లమీదా, అందులోవున్న మొక్కల మీదా. పెన్నింగు దగ్గర నిలబడి, నిశ్చలంగా, తదేక ధ్యానంతో పూలమళ్లని చూస్తున్న దాలి కేసి చూస్తే, వనదేవత అక్కడ నిలబడి అందమైన తన సృష్టిని పర్యవేక్షిస్తున్నట్టుగా అనిపించేది. మొత్తం పువ్వుల మడంతా ఒక ఎత్తయితే, మడి మధ్యగా నీలిమేఘం రంగులో, రాజ హంసలా తీవిగా నిలిచిన నీలిగులాబీ మొక్కఒక్కటే ఒక ఎత్తు. ఆ పువ్వుమీద దృష్టిని నిలిపి, విశ్వంలో తన వునికినే మర్చిపోయి, పరవశించి పోతున్నట్టు కనిపించేది దాలి.

☆☆☆

ఇంతలో హైద్రాబాదునుండి చౌదరిగారి ఆప్తమిత్రుడొకాయన రావడం తటస్థించిందావూరు - తన మిత్రుడి సామ్రాజ్యం చూడాలనిపించి కాబోలు అయితే వచ్చిన వాడు వచ్చినట్టే వెళ్లకుండా, చౌదరిగార్లో ఓ చిన్న ప్రలోభపు బీజాన్ని నాటి మరీ వెళ్లేడు. "ఇక్కడి వతావరణం కూడా అనాబ్ షాహీ ద్రాక్షకి అనుకూలంగావుండేలా కనిపిస్తోంది. ఈ పువ్వులూ, ఆకులూ, క్రోటన్స్ లూ కూడా పెట్టేనా, గుడ్డ పెట్టేనా, ఖర్చే తప్ప. అంచేత ప్రయత్నించి చూడకూడదూ?" అదీ అతడు నాటిన ప్రలోభపు బీజం.

రాబడి వస్తుందని ఆశకలిగితే, యిహా చౌదరిగార్ని ఆపటం బ్రహ్మాతరంకాదు. వెంటనే రంగంలోకి దిగేదాయన. క్రోటన్స్ మొక్కలనీ, పూలమళ్లనీ నిర్దాక్షిణ్యంగా నరికించి పారేశాడు. శిలాప్రతిమలా నిలబడి ఆ కిరాతకాన్నీ, వీధ్యంసకాండనీ వీక్షించింది దాలి. పూలమొక్కల కుదుళ్లమీద పారలు, పలుగులు విలయతాండవం చేస్తుంటే, కూకటివేళ్లతో తన అస్తిత్వాన్నేఎవరో పెల్లగిస్తున్నట్టుగా గిలగిలలాడి తన్నుకుంది దాలి. అయితే, యింతటి బాధనీ, యింతటి దుఃఖాన్నీ నిబృరంగా నిలబడి ఓర్చుకుంది కూడాను.

తవ్వేసిన మొక్కల్ని పెన్నింగ్ మీంచి గోర్జలోకి విసిరిపారేస్తున్నారు కూలీలు. దాలి ప్రాణానికి ప్రాణమైన నీలిగులాబీ మొక్క కాకతాళీయంగా వచ్చి దాని కాళ్లదగ్గరే పడింది. వనలక్ష్మిని నిలుపునా చీల్చి తనకాళ్లముందు పడేసినట్టనిపించింది దాలికి. మెల్లగా వంగి, ఆర్తిగా, ఆప్యాయంగా, ఆత్మీయంగా - గాయపడి తన్నుకుంటున్న బిడ్డని తీసి ఎత్తుకున్నట్టు - ఆ మొక్కని తీసి పట్టుకుంది. గులాబీ మొక్కకున్న ప్రతిముల్లలోంచి రక్తం చిందుతున్నట్టనిపించింది దాలికి.

ఆ మొక్కని తీస్కొని సరాసరి గుడిసెకి తిరిగి వచ్చేసింది. చల్లని నీటితో కొమ్మలగాయాల్ని కడిగి సేదదీర్చింది. తరవాత కాస్త నీడగా వున్న జాగా చూసి, సామ్మసిల్లిపోయిన ఆ కొమ్మనినాటి, - "ఏడుపు ఆపి ఎదురుగా వున్న బంతి మొక్కల్లో వూసులు చెప్పుకోమని" బుజ్జగించింది.

దాలి ముద్దుచేస్తుంటే, లాలిస్తూ వుంటే, క్రమేపి నీలిగులాబీ కోలుకుని, బొద్దుగా ఏపుగా

పెరిగింది. దాలి కురిపించే ప్రేమామృతంలో తడిసి, నునుసిగ్గులు పోతూ రమ్యంగా మొగ్గతొడిగింది. తన ముంగిట, తన మట్టిగోడల గుడిసెకభిముఖంగా అరుదైన ఆ నీలిగులాబీ తొలి పువ్వుని పూచిన్నాడయితే, దాలి యిహభూమ్మీద నిలబడ్డేదు. కపోతంగా మారి ఆనందగగనంలో పరుగులు తీస్తున్నట్టు గుడిసెచుట్టూ, మొక్కలచుట్టూ ఆలంగంతిరిగింది. కూతురి వెర్రి ఆనందాన్ని చూసి, మరోలా అర్థం చేస్తూని "దీనికి బేగి పెల్లిసేసేయాలి. నేకపోతే పిచ్చిదయిపోయాటట్టుంది" అనుకున్నాడు కోనారి.

☆☆☆

బంగళా ఆవరణలో ద్రాక్ష అవలేదు సరికదా, మొక్కలూ, పూలచెట్లు నరికెయ్యడంతో, శ్మశానవైభవం సంతరించుకుంది చౌదరిగారి భవంతి. బంగళానుంచి ఎటు పక్కచూసినా ఫేక్టరీ గొట్టాలు ఒదిలే పొగలు, క్రషర్లు చేసే కరోరమైన కరకర శబ్దాలు, యివే దృశ్యాల్నిప్పుడు. పొగలయితేనేం, సెగలయితేనేం, డబ్బొచ్చి పడుతోంది కదా అని తృప్తిగా విష్కర్స్ సవిరించుకుంటారు చౌదరిగారు.

చౌదరిగారి మనస్సుని ఓ చిన్నగ్లాని పట్టిపీడిస్తోంది చాలాకాలంగా, మొదట చాలా చిన్నదిగా ప్రారంభమయిన ఆ బాధ రానురాను కేన్సర్లా అతన్ని వేధించడం మొదలెట్టింది. తన భవనానికి తోకగా వుంటుండే మైలు పొడవు గోర్జనీ తారు రోడ్డు క్రింద మార్చి దానికో 'ఎలిగంట్లుక్' (elegant look) వచ్చేటట్టు చేశాడాయన. మొత్తం గోర్జనంతట్టి తన భవనానికి " Exclusive approach"గా సాటి బిజినెస్ వరల్డ్ (Business World) కి చూపెట్టుకోవాలని ఆయన తహ తహ, అయితే ఆ 'డ్రీమ్' నెరవేరకుండా చిన్న అడ్డంకి ఓ గుడిసెరూపంలో వచ్చిపడింది.

గోర్జమలుపు తిరిగి నేషనల్ హైవే అయిదులో (N.H.5) కలుస్తున్న సంగమ ప్రదేశంలో సరిగ్గా ఆ స్పాట్లో - కోనారిగాడి గుడిసె తగలబడింది, అందమైన ముఖం మీద అసహ్యకరమైన కంతులా. గోర్జకి తను చేయించిన పక్కా బ్లెక్టాప్ రోడ్డు, జాతీయ రహదారిలో కలిసే దృశ్యం ఎలాఉండాలి! అవసరమైతే అక్కడ తనో ఆర్చిని కూడా ఎరెక్ట్ చేయించగలడు. చేయించి సైవేట్ ఎప్రోచ్ రోడ్డు అని ఇంపోజింగ్ లెటర్స్లో తన ఎస్టేట్ పేరు రాయించుకోగలడు. కాని యీ డ్రీమ్ ఫుల్ ఫిల్ కాకుండా, సరిగ్గా ఆ జంక్షన్ దగ్గరే కోనారి గాడి గుడిసె తగలబడింది.

చివరకి కోనారికి కబురు పంపేడు. ఆగుడిసె వున్న జాగాని వదులుకుంటే, దానికి ప్రతిగా ఎంతో లాభం కలిగేలా మరో దగ్గర మరింత పెద్దజాగా, ఆ జాగాలో గుడిసెవేస్తాడానికి అవసరమైన నగదు వగయిరా యిస్తానని.

ఆ మాట వింటూనే మండిపడింది దాలి. కబురు తెచ్చినవాణ్ణి కొట్టినంత పనిచేసింది. ఏ జన్మ సంస్కారమో తెలీదుగాని దానినోటంట ఏనాడు దుర్భాషలు రావు. కాని చౌదరి పంపిన కబురు వినగానే మాత్రం కోపంతో వుడికిపోతూ చాలా కురువుగా మాట్లాడింది దాలి.

“ఏటేటి, తన రోడ్డు మెయిన్ రోడ్డుకి కల్పికాడ అందంగా వుండాలా? అందంవంటే ఏటే తెలుసేటి ఆ సుంచుమొకంగాడికి? నల్లగా మెరస్తండే కొండల్ని సూసీ, ఆటి ఎత్తుని సూపీ, నిలకడ్డి సూపీ నిలబడి దణ్ణవెట్టివోళ్లమా లేదా? ఆటి దుక్కు సూస్తప్పటికి, కల్లముంగట దేవుళ్లు నిలబడినట్టపించేది. మరలాటి కొండ లేటయినాయి యివాళ? అంతంత లేసి కొండల్ని మందుపాతలెట్టి పేలిపించేసి, పలకలూ, రాళ్లు, కంకరా, యిసకలకింద మార్చిసి, ఆట్టుమ్ముకొని నచ్చలకి నచ్చలు గడించి యినప్పెట్ల యేస్కుంటున్న పెద్ద మడిసికి యియాల అందం మాట యాదొచ్చిందా? పచ్చని పాలంవంటూ ఎక్కడేనా మిగిల్చినాడా కళ్ళారా సూస్కొని సంబరపడదావంటే? అంతలెక్కా మిల్లులెట్టేసి, అన్ని పాలాల్ని యిళ్ల జాగాల కింద మార్చిసి - మనూరి మడకల్ని స్మేశానాల కింద మార్చిసి నోడికి అందం కావల్సొచ్చిందా యివేళ! నాకు తెలకడుగుతాను, అతగాడికి అందంవంటే ఏటే తెల్సేట్రా? అందంవంటే అంత పడిసచ్చివోడయితే, తన ముంగట్లున్నతోటని - ఏది - పువ్వుల్తోటి కాయల్తోటి కలకల్లాడతున్న తోటని కటికి రాచ్చుసుడ్లా ఏల నరికించేసినాడు? అదేదో దయిద్రగొట్టు పంట, దాన్నేసి, డబ్బు గుంజేయాలని కదరా పువ్వుల్తోటని తవ్వించిసినాడు!

అన్నారే! గోర్జమనది, అది మన వూరి పోరంబోకని పెద్దనాయుడు సెప్పినాడు. ఆనాటి మన గోర్జిని ఆక్రమించేసి, అందలెల్లి మన పశువులు నడ్డానికి కూడా దొవనేకంట పేసేసి, కంకరా తారు దివిశా కొట్టించి దాన్ని నిగనిగలాడ తన్న రోడ్డు కింద తయారుసేస్కున్నాడు. ఇప్పుడా రోడ్డుని సూసినప్పుడల్లా నాకేటనిపిస్తాడెరికా? ఇది యమదరమరాజింటికెల్లీ రోడ్డుని, ఈ రోడ్డెల్లి నరకంలాంటి ఆ పెద్దరోడ్డుని కలసీకాడ అందం గుండాలాని అందంవంటే పాగులూ రాత్తిరి అనకంట రోజస్తమానం లారీలు, బస్సులు సేసేగోలేనా ఏటిసెప్పా? అవి పరిగెడుతుంటే నెగిసేదుమ్ము, అవి గుడ్డుకుంటుంటే సచ్చే జనాలు - యీ రకంఅందమే కావోలు అతగాడిక్కావలసింది!

ఒరన్నా, అతగాడికి తెలకంటుందిగానారే, మాగుడిసిక్కడవున్నాది, కాబట్టే కసింత అందం యిక్కడ మిగిలివున్నాదిరా! నాను పెంచిన బంతిమొక్కలు, క్రిష్ట తామర మొక్కలు, గులాబి మొక్క పువ్వులు పూస్తుంటే ఎంత అందంగుంటాదో ఎరికా? నానేసిన ముగ్గులు, నాసేతుల్తో అలికి యీ గోడలకి నావేసిన జేగురుపట్టీలు - యివి సూస్తుంటే సంకు రాత్తిరి (సంక్రాంతి) పండుగంత అందం కనపడతాది. మాగుడిసిని నేలమట్టం పెస్తే మరేటి మిగుల్తాదిక్కడ సీకటితప్ప! ఈ మడకని మిగిలిన యీకసింత సొరగం కూడా పోతే - సివరకి ఆ నరకవే మిగల్తాదిరా ఓరన్న”

నిత్యం నిండుకుండలా వుండే కూతురు యిలా కార్చిచ్చులారెచ్చిపోవడం చూసి నిశ్చేష్టుడయిన కోనారి “ఊరుకోయమ్మ, కసింతూరకోయే” అని కూతుర్ని సముదాయించేడు. రాయబారం నడిపిన పెద్దమనిషి కూడా దాలి మాటల్లో సత్యం గోచరించింది. మరి సంభాషణ పెంచకుండా అక్కడ్నుంచి లేచి వెళ్లిపోయేడు.

అయితే యీ ప్రతిఘటన ఆట్టేకాలం నిలవలేకపోయింది. ప్రలోభాలు పూర్తయ్యాక బెదిరింపులు ఆరంభమయాయి. చివరికోనాడు కోనారి కూతుర్ని కూర్చోబెట్టుకొని యిలా బోధపర్చేడు. “తల్లొలే! అసలు సిక్కేట్ ఎరికా? ఇయ్యాల మనవూరు వూరల్లా ఆసాదరిబాబు సేతిలో సిక్కిపోయింది. వూర్లున్న పాలాలన్నీ ఆకావండు సేతిలో కెల్లిపోనాయి. వూర్లున్న జనాలల్ల ఆయన దివాణంలో కూలీలైపోయి బతకతన్నారు. మనకి తెలవకంట మనవంతా ఆ బాబుకి కట్టుబానిసలవైపోనాం. ఆయన పెట్టిన మిల్లులు, పేక్టీలు పనిజేస్తుంటునే మనకి పాట్టగడుస్తాది. నేకపోతే మన పని పస్తే. అందికని అతగాడు మనకి కూడెడుతున్న మారాజన్నమాట. అయితాకూడు ఎనగెడతన్నాడూ? ఆయన యింటి ముంగల పడున్న బేపులకి కూడెడతన్నట్టే మనకీ యెడతన్నాడు ఆ కుక్కల్ని సూసుకున్నట్టే మన్నీ ప్రేమగా సూసుకుంటాడు. సెప్పీదేటంటే, మన బతుకులు కూడా కొసకి ఆ కుక్కల్ని గొలుసుల్లో కట్టి కూకోబెట్టినట్టే, మన్నీ డబ్బులంకెల్లో కట్టిపడేసినాడు.” ఈ విధంగా చౌదరిగారి యిష్టాయిష్టాల్ని ధిక్కరించి బతకలేని తన ఆశక్తతని కూతురికి బోధపర్చి చెప్పేడు కోనారి.

ఆ విధంగా, వేరే మార్గంలేక, నిస్పహాయస్థితిలో దాలి, దాని తండ్రీ, గుడిసెవదలి వేరేచోట బతుకును పునం:ప్రారంభించుకోడానికి నిశ్చయించుకున్నారు.



వాళ్లు గుడిసెని ఖాళీ చెయ్యడానికి తయారవుతున్న రోజు. నిర్జీవమయిన మరబొమ్మలా అనాసక్తంగా సర్దవలసిన నాలుగు వస్తువులూ సర్ది, గోనెల్లో వేసి, మూతులు బిగించింది దాలి. ఇంతలో బయట కారు ఆగిన చప్పుడు గుడిసెని స్వాధీనం చేస్కోడానికి వచ్చిన చౌదరి మనుష్యలైయుంటారు. వాళ్లని చూడ్డానికి మనస్కరించక, చప్పున బయటికి రాలేదు దాలి. కాని తడక కన్నాల గుండా వచ్చిందెవరో కళ్ల బడనే పడింది.

పడవంత నల్లనివిదేశీ కారులోంచి చౌదరి కూతురు దిగింది. మెరుపు తీగలాంటి ఆ అమ్మాయిలో అందం మెరుగుకన్న అలంకారాల మెరుగే ఎక్కువగా వున్నట్టు పసిగట్టింది దాలి. కారు దిగిన అమ్మాయి కులుకుల నడకతో గుడిసెవైపు నాలుగడుగులు వేసి ‘ఓ’ అని ఇంగ్లీషు వుచ్చారణలో ఆశ్చర్యాన్ని అభినయిస్తూ, తిప్పిన మూతి తిప్పడు చూడగానే దాలికి కిసుక్కున నవ్వులనిపించినా, తమాయించుకుంది. ఆమెకి అంతటి మహాశ్చర్యాన్ని కలిగించిన వస్తువేదో అర్థవయిపోయింది.

తనతో పాటుగా తీసుకుపోవడానికి మట్టి అరుగుమీద సిద్ధంగా వుంచిన నీలి గులాబీ మొక్కకి పూచిన అరుదైన పువ్వు! మిలమిల మెరుస్తున్న విదేశీకారుని, మెరుపుతీగలాంటి అమ్మాయిని, చౌదరిగారి సామ్రాజ్యాన్నీ ఆ సామ్రాజ్యం చుట్టూ వలయంలా విస్తరించుకున్న సౌందర్యరాహిత్యాన్నీ ఎద్దేవా చేస్తున్నట్టు కనిపిస్తున్న ఆ ఒంటరినీలిగులాబీ పువ్వే నిశ్చయంగా ఆమె ఆశ్చర్యానికి కారణం.

ఆ పువ్వు సూదంటురాయిలా ఆకర్షిస్తూ వుంటే, తన ఆయిశ్వర్యాన్నీ, హోదాని, కాన్వెంటు చదువుల్నీ క్షణకాలం మర్చిపోయి, సౌందర్య సంకేతంలా నిలబడ్డ గులాబీ మొక్కముందు - అసంకల్పితంగా - ఒదిగిపోతూ, తనమయి భావంతో నిలబడిందా అమ్మాయి.

తడక చాటునుండి యీ అపూర్వదృశ్యాన్ని చూస్తున్న దాని యిక నిగ్రహించుకోలేక బయటికి వచ్చింది. వచ్చి తాదాత్మ్యకంతో తన మొక్కని, దాని ముందు ఒదిగి నిలబడ్డ శ్రీమంతులయింటి బిడ్డని వీక్షించింది.

ఎవరో వచ్చినట్టు అనిపించగానే ధ్యానభంగమయింది చౌదరిగారి అమ్మాయికి, ఆమె దృష్టి గులాబీ మీంచి, దాని దెసగా మళ్ళింది. ఆమె మరోసారి దిగ్భ్రాంతికి లోనయ్యింది. ఊపిరిని కూడా పీల్చుకోడం మర్చిపోయినట్టు, తదేకంగా దానిని చూస్తూ, పరవశించిపోతూ కొన్ని క్షణాలు అలా నిలబడిపోయింది. తరువాత, ఆమెలో కలిగిన స్పందన, ప్రశంసరూపంలో యిలా బయట పడింది. "హౌ వెరీ బ్యూటిఫుల్ యూ ఆర్!" (How Very beautiful you are!) అని. ఒక దాని వెంట ఒకటిగా సంభవించిన యీ అనుభూతుల సుషుప్తి నుండి బయట పడుతూనే ఆలోచనా స్రవంతిలోకి జారుకుంది అమ్మాయి " ఏ మైఖైలేంజిలోవ్ ( Michel Angelo) సృష్టించిన మహా సౌందర్య శిల్పంలా మెరిసిపోతున్న అందాలరాసి యీ గుడిసెలోనా? పేరడైజ్ లో వికసించిన పువ్వులా కనిపిస్తున్న యీ నీలిగులాబీ యీ మట్టి అరుగుమీదనా? వీటితో సరితూగే అందమయిన వస్తువు ఒక్కటి మా బంగళాలో లేదే! "What's this absurdity"? యిలా సాగింది అమ్మాయిలో అంతరంగ మధనం.

అయితే యీ అంతరంగ మధనం ఆమెకి కావలసిన సమాధానం యివ్వలేదు సరికదా, ఎక్కడో యేవో పొరపాటు జరిగిందనే తీవ్రమయిన అసంతృప్తిని కలిగించింది. ఈ భావం రాగానే గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి, చరచరా వెళ్లి కార్లో కూర్చుని 'పోనియ్' అంది డోర్ వేసి, కారు స్టార్ట్ చెయ్యడానికి డ్రైవర్ కి బహుశా చాలా కొద్దికాలమే పట్టివుండవచ్చును. కాని ఆ కొద్ది క్షణాల కాలంలోనే అమ్మాయి కన్నుల్లో కదిలిన నీలినీడ, సూచనామాత్రమైన నీటిపాత, దాని దృష్టిలో పడనే పడ్డాయి.

అయిశ్వర్యం మీద అందం సాధించిన విజయగర్వం దాని మనస్సులో ఒక వీచిక మాదిరి లేచి, ఆమె లేత పెదవుల మీద విరబూసిన చిరునవ్వు రూపంలో బయటపడింది.

హాయిలుగా ముందుకు నడిచి, నీలి గులాబీని తెంపి, కొప్పులో తురుముకుంటూ, "బయల్దేరయ్యా!" అని ఏదో అవ్యక్తానందంతో ముందుకు సాగిపోతున్న కూతురు అర్థంకాక తెల్లబోవడం కోనారివంతయింది.